

НАТАЛІЯ ПІКІНА

ІЛЬКО ЛЕГІТ – СИН ВІТРУ

ПОВІСТЬ

Київ

УДК 821.161

ПЗ2

Пікіна Наталія

ПЗ2 Ілько Легіт – син вітру : повість. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 230 с.

ISBN 978-617-520-480-1

Ілько Легіт, син слов'янського бога вітру, опиняється у крихітному селі без магічних здібностей із єдиною умовою: ніхто не повинен дізнатися, що він син Стрибога. Разом зі своїми братами Борвієм і Сіверком та сестрою Борою вони вчаться взаємодіяти зі звичайними мешканцями еко-поселення, серед яких є і перевертень, і мавка, і русалка. Хто з них стане Ількові другом, а хто – запеклим ворогом? І чи готовий Ілько протистояти найлютішому ворогу, який вирішив майже повністю винищити людство?

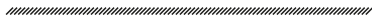
УДК 821.161

ISBN 978-617-520-480-1

© Пікіна Н., 2023

© Видавництво Ліра-К, 2023

Коли боги грали в шахи

Коли боги грали в шахи, Ілько Легіт, син слов'янського бога вітру, зробив свій найвдаліший хід – пішов на кухню й узяв бутерброд із ковбасою та сиром, – і це, поза сумнівами, було найкраще пересування фігури за весь вечір.

Ілько ніколи не грав із найстаршою сестрою, Борою. Від батька Стрибога вона успадкувала запальну вдачу. У разі перемоги, Ілько ризикував дістати шахівницею проміж брів. Також він не грав із Борвієм, братом, молодшим од Бори на один рік, бо легінь постійно насміхався з Ілька.

Мати жодного разу не погодилася грати. А от від сутичок із батьком Ілько намагався уникати самотійно. Власний стиль гри Стрибог називав «чесним». Ілько ж називав його «тиранічним», «деспотичним». Радше «жорстоким», аніж «справедливим».

Отже, залишався тільки молодший Сіверко. Сьогодні йому якраз виповнилось шість років, і свято вийшло дещо нервовим.

Саме тоді, коли Ілько розглядав дошку, мати з батьком пішли прикрашати торт. Усі добре чули, як вони лаються. Коли Стрибог сварився, чули навіть смертні на Буковині. В інших регіонах передавали штормове попередження.

Та ось заплакана мати внесла торт зі свічкою й поставила його перед молодшим братом. Але замість того, щоб по-

просити Сіверка загадати бажання, раптом ні сіло ні впало мовила:

– Діти, ми з батьком вирішили...

Ілько добре розумів, що зазвичай це означає, що вирішив батько, а матуся не змогла опиратися.

– Відправити вас на деякий час до дідуся Семаргла, батькового брата.

Усі повернули голови й подивилися на Ілька. Він добре розумів, чому: це була його провина.

Сіверко голосно заривався.

На Тернопільщині пішов дощ.

* * *

Якби тільки Ілько знав, що чекає на нього попереду, він би вколошкав той «Ланос» ще до того, як батько заволав:

– Боги, він ще їздить!

– Я тебе й Катерину переживу, брате, – відповів старий дідусь Семаргл, незграбно вилазячи з салону.

– Взагалі-то я про «Ланос». Але якщо вже казати про тебе, то не переживеш. Бо ти давно смертний, а ми – ні. Сподіваюся, ти склав заповіт на будинок.

– То ось чого Катерина приїздить. Чи як там тепер вона себе називає – Катріна. Це дивно, бо ніхто з вас не опікувався батьком, але на частку дому ви претендуєте. Та не будемо про це. Я розумію, що ти запросив мене з іншого приводу.

У цей час Сіверко почав скиглити.

– Мамо, мамо, – плакав він, чіпляючись за її руки.

Мати лагідно гладила його по голівці, примовляючи:

– Не плач, у дідуся Семаргла тобі буде добре.

Від цього Сіверко заскімлив ще голосніше:

– Не хочу їхати...

Ілько закотив очі:

– Поводишся, як дитина.

– Він і є дитина, – суворо звернулася до Ілька мама. – Йому тільки шість років.

Ілько передражнив матусю дурним голосом: «Йому сість років».

За це отримав потиличника від батька, втягнув голову в плечі, але промовчав.

– Сіверку, будь чоловіком! – гарикнув батько на молодшого.

Від цього маля не припинило рюмсати, лише притулилось обличчям до матиного живота. Ридання стихло.

– Ми поїдемо на цьому? – найстарша Бора вказала на роздовбану машину. – Вона розвалиться на першому повороті.

– Я ж сюди якось доїхав, – підморгнув їй дідусь Семаргл. – І я теж радий тебе бачити, Боро. Завжди дивувався твоїй прямолінійності та чесності.

– Це вона в батька, – встигла вставити матуся.

Бора знов подивилася на машину, а тоді на дідуся:

– Магія вітру? – вона вигнула брову.

– Ні, – похитав головою дідусь Семаргл, – я відмовився від цього 50 років тому й жодного разу не пошкодував.

– Усе ще попереду, – втрутився батько Стрибог.

– Нудно! – заявила Бора. Вона знов вставила свої навушники-крапельки у вуха, відчинила двері поруч із водієм, упала на сидіння.

– А чого Бора їхатиме спереду? – Борвій, лише на рік молодший од сестри, не встиг зайняти козирне місце.

– Бо вона – дівчинка, – почала мати повчальним тоном, намагаючись відліпити від себе Сіверка. Від його сліз по сукні вже розпливалася мокра пляма.

– Вона така ж дівчинка, як я – мавка. В неї вдача... – Борвій не договорив. Батько Стрибог сердито глянув, і Борвій одразу прикусив язика.

– Тепер сидіти поруч із мальками, – пробурчав Борвій тихо, але його всі почувли.

Ілько відповів:

– Я взагалі не хочу їхати. І Сіверко теж.

– Це буде цікава пригода, Ільку, – матінка зверталася до нього з любов'ю. – Впевнена, ти знайдеш нових друзів.

Борвій пхикнув:

– Наче в нього тут були старі.

Ілько проігнорував брата. Він зник до постійних кпинів.

– Чому я не можу взяти Боривітра?

Він дивився на маму, але відповів йому дідусь Семаргл:

– Бо люди не тримають удома орлів. Це одразу приверне увагу.

– До того ж, – знову втрутився Борвій, – якби хтось не гуляв зі смертними, нам би зараз не довелося їхати.

– Він робив дослідження, – подала голос із переднього сидіння Бора.

– Ага, як вони цілуються, – заіржав Борвій.

Ілько відчув, як усередині починається буря, і спробував утамувати її, доки нічого не прорвалося назовні.

– Діти, не треба постійно нагадувати Ільку про той випадок. Домовмося не частіше, ніж один раз на день.

– Скоріше на годину, – стиха промовив Ілько, розуміючи, що жартів щодо його прогулянки на ярмарку він не побудеться ніколи.

– А треба було батька слухати! – гарикнув Стрибог.

Одразу після його зауваження на небі щось блимнуло, гуркнуло. Порив вітру відірвав гілляку з найближчої смереки і жбурнув у бік «Ланоса».

Упавши на землю, вона проїхала по гравію й зупинилася за міліметр від машини.

Бора, яка сиділа спереду, навіть не ворухнулася – спокійно слухала музику в навушниках.

Стрибог склав губи в літеру О й легенько дмухнув. Гілля знову приросло до дерева. Батько повернувся до Ілька:

– Ти диви, таке мале, а дзявкає. Розтрощу тебе на попіл і розвію за вітром, якщо знову вчиниш таке.

У небі раптово почали збиратися хмари – батько Стрибог сердився.

Втрутилася мати Лада. Тільки вона могла втримати лиху вдачу чоловіка. Мати лагідно звернулася до Ілька:

– Благаю тебе, зроби так, щоб ніхто не дізнався, що ти син Стрибога, бога вітру. Не роби таких дурниць, які ти зробив зараз або тоді, коли батько заборонив ходити до людей.

Дивно, але заспокоювання матусі подіяло на тринадцятирічного Ілька якраз навпаки. Його охопило непереборне бажання знову зірвати ту гілку, але цього разу комусь на голову.

– А він і не зможе, – втрутився старий дідусь, який до того стояв мовчки, лише спостерігаючи за сімейною сценою. – Безусичі – єдине місце на всю країну, де не можна використовувати магію. Саме тому я приїхав сюди на машині. На власній.

– Як це? – здивувався Борвій.

– А так, – хитро підморгнув йому дідусь Семаргл. – Незабаром сам дізнаєшся. Батько знав, куди сховати вас, неслухів.

– Неслук серед нас тільки один, – відрубав Борвій.

– Ти хотів сказати, тільки один, хто попався! – не залишився в боргу Ілько. – Я бачив твій перелік. Хочеш нарешті, щоб була красива цифра. Тобі небагато залишилося!

Борвій кинувся на брата, але цього разу його зупинила мати:

– Досить. Вам час сідати в машину. Ну ж бо, Сіверку, ми незабаром побачимося. Досить рюмсати. На Поліссі вже й так другий тиждень дощі.

Ілько хотів відчинити двері, але старший Борвій його випередив:

– Навіть не думай! – він відіпхнув молодшого брата, займаючи місце біля вікна.

Ілько завагався. Якщо він зараз улізе, то буде якраз посередині. А він теж хотів сидіти біля вікна.

Та мати підігнала його:

– Нумо, сідай, Ільку.

– Хай спочатку Сіверко.

Молодший братик відліпився від матері й заволав:

– Мій динозаврик!

З цими словами він побіг у хату по улюблену іграшку.

Мати нахилилася до Ілька. Вона говорила стиха, з турботою та любов'ю, але Ілько чомусь дратувався:

– Синочку мій, Ільку, я тебе благаю двічі, не кажи нікому, що ти син Стрибога. Після того, як ти порушив заборону батька й спілкувався з тією дівчиною, ми змушені сховати вас на деякий час.

Мати хотіла обійняти його, але Ілько випростався й відвернувся. Була б його воля, він би так само притулився до маминої сукні, пускаючи сльози, як Сіверко.

– І ще дещо, – попросила мати. – Приглядай, будь ласка, за Сіверком. Добре? Він ще такий маленький...

Всередині Ілька все кричало: я теж маленький, хто приглядатиме за мною?! Але він тільки намагався не заплакати.

Дідусь Семаргл підійшов до дверей водія:

– Давайте не тягнути час. Нам ще далеко їхати.

– Сідай, сідай, – мати легенько підштовхнула Ілька.

Він навіть не поворухнувся.

– Я й забула, що ти в нас впертюх, – похитала вона головою.

Стрибог насупився:

– Знов упираєшся? – запитав він грізно, наближаючись сина. Хлопчик гордо підняв голову, готуючись прийняти покарання від батька.

– Бігом сідай! – грізно сказав Стрибог, занісни руку.

Ілько подивився йому в очі й чітко вимовив:

– Я вб'ю тебе!

Сів у салон, притулився до Борвія. Брат із сестрою дивилися на нього великими очима, мов на самогубця.

Цієї ж миті з будинку прикотився Сіверко й сів поруч із Ільком. Це врятувало Ілька від неминучого батькового гніву.

Дідусь Семаргл сів за кермо. Гупнув дверима й гукнув до матусі:

– Ладо, як твоя нога?

Мати ступила кілька кроків до машини.

– Вона ніколи не буде в нормі.

Лада накульгувала.

Сіверко знову заскавчав, побачивши матусю.

Дідусь Семаргл натиснув на газ, але машина забуксувала:

– Боги, – мовив він, – та гілка пробила колесо!

– То не гілка, – гримнув Стрибог, – то Ілько. Нічого, я відновив тиск у шині. Доїдеш на силі вітру. Ще й попутній дмухатиме.

Ілько нічого не відповів, але тихо прошепотів сам до себе:

– Я вб'ю його й повернуся до тебе, мамо. Присягаюся.

Машина поїхала геть.

– Мамо, мамо, – знову заскиглив Сіверко.

– Зроби з цим щось! – наказала Бора з переднього сидіння.

Той поклав долоню Сіверкові на голову:

– Спи, малий!

Хлопчик заспокоївся.

Але Бора не вгамовувалася:

– Ще раз тицьнеш мені в крісло, підеш пішки. Поповзеш, Борвію!

– Можемо помінятися, – відповів Борвій.

– Ага, біжу! – Бора звернулася до дідуся Семаргла: – А що, в цій душогубці є кондиціонер?

– Немає, красуне, – перепросив той.

– Легіте! – Бора клацнула пальцями, примушуючи Ілька створити в салоні приємний вітер.

– Зараз, чекай! – надувся Ілько. – Ти не вдома, щоб командувати. Створи сама!

– Не треба! – зупинив її Борвій. – Якщо Бора створить, ДСНС оголосить штормове попередження. Краще я помру від задухи.

– Як забажаєш, – озвалася Бора.

Усі промовчали. Бо знали, що останнє слово мало бути за нею.

Жєкє - гєрний хлєпчик

Собаку прив'язали ще зранку. І хоча на вулиці була спека й задуха, цуцик сидів під кондиціонером і добряче змерз. У супермаркет заходити з собачками не дозволялося. Тому хазяїни залишали їх біля входу.

Але цього бідолаху хтось прив'язав ще кілька годин тому. І схоже, володар і не думав повертатися по свого улюбленця. Щеня вже трусилося від страху.

По селектору в залі супермаркету вже кілька разів просили власника підійти до тварини, але, на жаль, ніхто так і не з'явився. Біля цуцика вже зібрався добрячий натовп. Хтось проклинав того, хто прив'язав песика. Хтось давав поради. Дехто намагався підійти.

Але собака лише жалісно скавучав, тулився до стіни, підібгавши хвоста, і нікого до себе не підпускав. На будь-які спроби наблизитися він налякано гарчав і шкірив зуби.

* * *

Ілько з ріднею приїхав у Безусичі рано-вранці. Водій раптово загальмував і спинив «Ланоса».

- Що там? – сонна Бора визирнула з вікна.
- Магія твого тата скінчилася. Тут вона не діє.
- То це був не жарт? – здивувався Борвій.
- Ще й як серйозно. Батько знав, куди вас відіслати.

Це єдине місце в країні, де ви не можете використовувати свою магію вітру. І взагалі ніхто не може.

Борвій не повірив. Він кілька разів клацнув пальцями. Нічого не сталося. Він роздивлявся їх так, наче бачив уперше. Навіть понюхав, облизав, а тоді ще раз понюхав.

Бора покрутила вказівним пальцем, намагаючись викликати сильний вітер. Теж жодного результату.

Дідусь Семаргл вийшов із машини. Він роздивлявся спущене колесо, чухаючи потилицю. За ним вийшла Бора, потім Борвій. Ілько виліз і собі:

- Потрібно штовхати, – зауважив дідусь.
- Без магії? – здивувалася Бора.

Дідусь Семаргл знову сів за кермо й визирнув у вікно:

- Давайте, підштовхніть трішки. Тут недалеко.

Усі троє презирнулися.

– Чого стали? – квапив їх дідусь.

– Може, розбудимо Сіверка? – без надії в голосі спитав Борвій.

– Нащо? – здивувався дідусь Семаргл. – Йому шість років. Ти лишень поглянь на себе. Диви який здоровий і вгодований. Штовхай!

Коли нарешті «Ланос» підкотився до будинку, усі троє були вимучені, змокрилі й розлючені.

– Які ви молодці! – осяяний дідусь вийшов із машини й відчинив багажник.

Бора мовчки зміряла його гнівним поглядом. Дістала червону спортивну сумку:

– Де можна помитися?

– Створи собі дощик, – почав Борвій, але одразу прикусив язика, бо Бора глянула на нього спопеляючи.

Коли дідусь Семаргл нарешті запросив всіх усередину, Бора одразу зайняла окрему кімнату. Борвій розумів, що сперечатися немає сенсу, але все одно голосно скаржився та вигукував:

– Чому Борі окрема кімната? Чому їй завжди дістається найкраще? Чому я повинен ділити кімнату з мальками?

У їхній кімнаті стояв диван і двоповерхове ліжко. Старший брат жбурнув сумку на диван. Ількові нічого не залишалося, як поцілити наплічником на другий поверх.

Сіверко знову почав скиглити.

Щоб не слухати нарікань Борвія та ниття молодшого брата, Ілько поспіхом вийшов із будинку, буркнувши, що хоче прогулятися й роздивитися місто.

Місто – то гучна назва для села, де вони опинилися. Ілько швидко минув центральну алею. Потім пройшовся нею ще раз. Купка хлопчиків шести-семи років на самокатах

його не цікавила. Він пройшовся алеєю втретє і зрозумів, що зараз або збожеволіє, або впаде в депресію.

Тоді він і помітив невеличкий супермаркет, біля якого вже зібрався натовп – усі сперечалися щодо прив'язаного собаки.

Ілько довго не підходив. Роздивлявся здалеку. Але його ніби щось тягло туди.

Він і сам зараз був ніби той пес на припоні, позбавлений свободи, прикутий до цього проклятого місця, забутого богами. Крапка на мапі.

Ілько шкодував, що не може скористатися своєю магією. Але він не міг покинути цуцика напризволяще.

Ілько відштовхнув малого з морозивом, який спостерігав за дивним видовищем, і рішуче наблизився до тварини.

Собака, що був завбільшки як кішка, наїжачився й забрехав. Ілько обережно простягнув руку – клац! Зуби зімкнулися на його пальцях. Хлопчик відсмикнув долоню і здивовано глянув на перші крапельки крові.

– Ах ти шавка! – розсердився Ілько.

Боротьба тривала кілька хвилин. За цей час собака намагався вкусити хлопця. Йому це кілька разів удалося. Ілько пробував не звертати уваги на біль, щоб відв'язати мотузку. Собака оскаженіла і щосили смикала повідець. Ілько побачив себе з залишком мотузки в закривавлених пальцях, а бідна дворняжка бігла в бік пустиря, а за нею тягнувся обірваний повідець.

– Стій! – закричав Ілько. – Ти десь зачепишся й зашморгнешся.

Він стрімголов кинувся за звіром. Вискочивши в поле, Ілько роззирнувся й побачив куряву, здійснену псом. Ілько стрибнув за ним, нога вскочила у рівчак, він упав у бур'ян. Замість собаки раптом упав на якогось хлопчика.

Той підвівся з пилу, наче нічого й не сталося. Обтрусив пилюку.

Ілько теж підвівся:

– Не бачив тут собаки, такого облізлого, наче шавка зі смітника?

– На себе подивися!

Незнайомий хлопчик повертав у бік села. Ілько попрямував за ним.

– Ти можеш перекидатися на вовка? Ти перевертень? Але ж тут не можна чаклувати! Як тобі це вдалося?

Хлопчик озирнувся, вишкірився. Його обурливий зойк трішки нагадував гарчання собаки. Ілька ніби магнітом тягнуло до цього дивного хлопця. Йому хотілося розгадати ту загадку.

Звертаючи до центральної алеї через шкільний двір, обоє раптом побачили нахабну дівчинку. Вона шкірилася, розгойдуючи повідцем:

– Жеко, гарний хлопчик! Іди-но до мене! Поруч!

Вона насміхалася.

Хлопчик, якого кликали Жекою, навіть не глянув на неї. Опустивши голову, він намагався пройти повз.

Дівча насміхалося ще голосніше:

– Жеко, хто гарний хлопчик? Іди на припон! Посаджу біля себе, будеш мене охороняти.

– Пішла ти! – нарешті огризнувся Жека, прискорюючи крок.

Дівча дзвінко захихотіло. Ці знущання роздратовали Ілька. Зупинився й відчув, як зсередини щось підіймається. Подивившись на дівчину, він майже скрикнув:

– Чого тобі треба?

– Цікаво, – дівчина підставила обличчя вітерцю, що роздмухував її легке волосся. – Який приємний легіт.

Ілька кортіло довідатися, чи вона вгадала його прізвище, чи випадково сказала про легкий вітерець, але він помітив, що Жека майже зник за рогом будинку, тому ще раз озирнувшись на зухвале дівча, майже побіг за хлопцем. Ілько ледь не збив його з ніг.

– Чого ти дозволяєш так поводитися з собою? – одразу спитав Ілько.

– Зараз у ріпу дам! Пойняв? – обурився Жека. Він пірнув у зарості кущів і зник із поля зору.

Ілько зазирнув між гілками й побачив дірку в паркані. Йому вперше схотілося мати друга – і тим другом виявився хлопець, який пообіцяв дати Ількові в ріпу.

Куточок споживача

Під коротким топом нічого не було. Ілько побачив це дуже добре, тому опустив очі.

Дівчині це сподобалося:

– Купи мені морозиво! – одразу безсоромно сказала вона. Це було аж ніяк не прохання, а виклик. Дівчина насолоджувалася кожною миттю.

– Куди тобі морозива, он пипки випинають, – Ілько швидко підвів очі на кущий топик, а тоді знов опустив їх додолу.

Дівча дзвінко розсміялося:

– Бачу, це буде цікаво.

– Забула вдома футболку чи загубила десь? – Ілько був у кепському настрої, тому не хотів фліртувати з цим дів-